בית ישראל (רוז'ין) — תולדות

פרשה תולדות שנת תרי"ט

אלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק. אני אומר כתיב סו"מ וע"ט בקש שלום ורדפהו הענין הוא כי האדם נולד במדות רעות שמתאווה תמיד לתאוות רעות היינו אהבה זרה ויראה זרה ושאר מדות רעות וצריך האדם להפוך המדות הרעות לעבודת ה'. היינו מאהבה זרה לאהבה את ה'. וזהו סו"מ וע"ט להשליך הרע וליקח אותה האהבה ושאר מדר"ע לעבודתו ית' וצריך לדעת שבכ"ד מהעולם חיותם מחיות הבוב"ה המוסתר בכ"ד אף בהמדות רעות מוסתר חיות ה'. ולהרחיק עצמו מהם בדבר שהאדם מוכרח לעשותו אמרו קדש עצמך במותר לך. וצריך לעשותו אך למענו ית'. וזהו שאמר הכ' שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. אלה נקראים הג' קווים. וזהו קיום העולם כי על ג' דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ח היינו זה העולם שהוא בבחי' אלקים בגי' הטבע. וצרי' האדם ליתן לב לראות שם חיות ה' ולידע שהקיום בכ"ד הוא מחיותו ית' ולעבוד בכל הדברים להשי"ת. וזהו שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. אלה היינו כשיש לאדם אהבה זרה ושאר מדות רעות צריך להפכם לאהבת ה' לאהוב ת"ח ולתת צדקה ושאר מדות. אכן א"א שיתגבר רק באופן שיאחז מקודם מדה ההפכיות כדאיתא לעולם ירגיז אדם היצ"ט על יצה"ר היינו לראות קודם שיהי' לו יראת אלקים לירא מהשי"ת ואח"כ יוכל לעבוד את ה' במדתו היינו באהבת ה'. וכן כשיש להאדם מדת הכעס ורציחה צריך להגביר מדת האהבה מקודם לאהוב את ה' ואח"כ יוכל לאחוז במדתו. היינו ביראת אלקים ולדבק' בו ית' וזהו סו"מ וע"ט בקש שלום ורדפהו היינו כשמרחיק עצמו מהרע שבמדות. ועושה אהבה ויראה אך להשי"ת אז נק' בקש שלום ורדפהו כי ע"י התחברות חו"ג נעשה שלום ורחמים וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם פרש"י יעקב ועשו האמו' בפ' היינו כשהאדם עובד את ה' באהבה ויראה כנ"ל ומחבר ימין ושמאל. אז בהתחברות חו"ג נעשה רחמים. ויעקב איש תם יושב אוהלים. ונק' אדם השלם. אבל אם האדם אוחז רק בהרע שבמדות ליתן חיות בהקליפות ר"ל אז נק' בחי' עשו כי זלעמ"ז עשה אלקים. וזהו אל אלקים ה' דבר ויקרא ארץ כי כן נקראים האבות. והם המרכבה להשי"ת כדכתי' אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם. אלא באברהם. היינו שהשי"ת ברא העולם במדה"ח כדכתי' אמרתי עולם חסד יבנה. אך שהקב"ה רואה כי א"א שיתנהג העולם רק במדה"ח. כי העוה"ז מתנהג בבחירה להיות שכר ועונש. ושיתף עמו מדה"ד מדת יצחק וזהו בראשית ברא אלקים היינו צימצום. כי העולם נברא בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראים ראשית. ובכדי להיות שכר ועונש. הי' מוכרח לשתף מדה"ד בחסד. וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק. היינו שהי' מוכרח להשתתף מדת יצחק במדת חסד כי טבע של אש לעלות למעלה ואין בה הולדה וטבע המים לירד למקום נמוך ואין בו צימצום אבל העולם הי' צריך להולדה. וגם להצימצום, ע"כ שיתף הקב"ה שני המדות ביחד חו"ג וזהו התחברות מדת אברהם במדת יצחק נעשה רחמים ויעקב איש תם יושב

אוהלים. וזהו קיום העולמות וצריך האדם במדות הנ"ל להתדבק להשי"ת היינו באהבה לאהבת ה' ביראה לירא מהשי"ת וכן בשאר מדות ולהשליך הרע כי מי שאינו אוחז רק בהרע ורודף תמיד אחר תאוות רעות וניאוף ר"ל זהו נק' עשו. ואיש הישראלי צריך לבחור בהטוב ולעבוד בהם להש"ית וע"י התחברות נעשה רחמים ושלום שיעקב איש תם יושב אוהלים:

פרשה תולדות שנת כת"ר

אלה תולדות יצחק בן אברהם. אברהם הוליד את יצחק. ופרש"י יעקב ועשו האמורים בפרשה. כתי' סו"מ וע"ט בקש שלום ורדפהו. אומר אני הן בסו"מ והן בע"ט. היינו בין בל"ת בין במ"ע. בכל צריך להיות בקש שלום ורדפהו. כדאיתא הלומד תורה בדו"ר פרחת לעילא היינו האדם הרוצה לעבוד את ה' צריך לראות שיהי' האהבה והיראה מהשי"ת כדכתי' ראשית חכמה יראת ה' כי איתא לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר. היינו אדם שבא להרע צריך להגביר עלי' שלא לעשותו. אך מקודם צריך להיות בטל רצונך מפני רצונו. היינו לבטל רצונו מכל התאוות ולהגביר על הרע. ואז יכול לעשות רצונו ית' וכשבא האדם לאהבת תאוות העוה"ז צריך לירא מהבוב"ה ולהרחיק עצמו מהרע עי"ז ואז יכול לבוא לאהבת השי"ת היינו ע"י שמרחיק עצמו מהרע מפני יראת השי"ת. אף מפני יראת העונש. עכ"פ בא מזה היראה לעבוד להשי"ת במדת האהבה. וכמו שבסו"מ. היינו כשהאדם כועס או שאר מדות ומחשב בעצמו שעי"ז נתרחק מהקדושה ועי"ז מפריש עצמו מהרע אז בא מיראה זו לאהבת ה' כ"כ בע"ט צריך לבוא מהאהבה הנ"ל ליראת ה' כי האדם העובד לה' צריך אז לירא מהשי"ת ולהיות בשפלות בעצמו כי באם האדם שמחשב בעצמו שעובדו אז עבודתו אינו כלום אך האדם צריך להיות בשפלות בעבודתו ולירא מהשי"ת וזהו בקש שלום ורדפהו כי ע"י האהבה והיראה שמכלל שמאלא בימינא עי"ז נעשה שלום. וזהו יעקב ועשו האמורים בפ'. כי ע"י התכללות שמאלא בימינא נעשה מדת יעקב הנק' תם וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם. כי כתי' כי אמרתי עולם חסד יבנה וכתי' בראשית ברא אלקים. אך הענין הוא כי לב חכם בימינו ולב כסיל לשמאלו והשי"ת עשה הדין והצימצום בכדי שיהי' הבחירה בין טוב לרע ויהי' שכר ועונש. וזהו פי' אלה תולדות יצחק היינו זהו פעולת הג' והצימצום. יעקב ועשו האמורים בפ' בכדי שיהי' היכר בין טוב לרע. ויהי' שכר ועונש. אלה תולדות יצחק בן אברהם. אברהם הוליד את יצחק כי כתי' אמרתי עולם חסד יבנה. השי"ת ברא את העולם בכדי להיטב לבריותי' אך ע"י מדה"ח א"א לקבל אך ע"י מדה"ר כדכתי' ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים. היינו ע"י התכללות חו"ג שמאלא בימינא נעשה רחמים כדכתי' אל אלקים ה' דבר ויקרא ארץ וע"י הצימצום אז היכולת לקבל. וזהו אברהם הוליד את יצחק ויצחק בן אברהם. היינו כשבא על האדם לפעמים יסורים ח"ו בחי' דין זהו ג"כ חסד השי"ת שעי"ז יבוא האדם לעשות תשובה. אלה תולדות יצחק בן אברהם היינו לפעמים כשבא יסורים על האדם הוא באמת כמו רחמים בכדי לעשות תשובה. וזהו אברהם הוליד את יצחק כי עי"ז נעשה מהיסורים צחוק וזהו ידוע כי כשהאדם עושה תשובה. אז נמתק הדין ונעשה יצחק. כה יתן ה' שיומתקו הדינים מעל כל ישראל אכי"ר: